

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 7 квітня 2023 р. № 315

Київ

Про затвердження Порядку утворення та функціонування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої пожежної охорони

Відповідно до частини п'ятої статті 62 Кодексу цивільного захисту України Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Порядок утворення та функціонування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої пожежної охорони, що додається.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 75

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 7 квітня 2023 р. № 315

ПОРЯДОК
утворення та функціонування пожежно-рятувальних
підрозділів для забезпечення місцевої пожежної охорони

1. Цей Порядок визначає механізм утворення та функціонування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої пожежної охорони (далі — пожежно-рятувальні підрозділи).

2. Пожежно-рятувальні підрозділи у своїй діяльності керуються Конституцією і законами України, указами Президента України, актами Кабінету Міністрів України, цим Порядком, нормативно-правовими актами центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також рішеннями органу місцевого самоврядування, що їх утворив.

3. Пожежно-рятувальні підрозділи утворюються органами місцевого самоврядування за погодженням із ДСНС або його територіальними органами з метою захисту життя і здоров'я населення, територій і об'єктів від пожеж, підтримання належного рівня пожежної безпеки в населених пунктах.

4. Основними завданнями пожежно-рятувальних підрозділів є забезпечення пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та нещасним випадкам під час пожеж, гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також надання допомоги в ліквідації наслідків інших надзвичайних ситуацій.

5. Пожежно-рятувальні підрозділи можуть утворюватися як юридичні особи або їх відокремлені підрозділи.

Організаційно-правова форма пожежно-рятувальних підрозділів установлюється органом місцевого самоврядування.

6. Забезпечення діяльності пожежно-рятувального підрозділу, права та обов'язки його працівників визначаються положенням про пожежно-рятувальний підрозділ, що затверджується органом місцевого самоврядування, який його утворив, за погодженням з відповідним територіальним органом ДСНС.

7. Розрахунок потреби працівників пожежно-рятувальних підрозділів, місцезнаходження пожежно-рятувальних підрозділів, кількість та види техніки, необхідної для виконання покладених на них завдань, визначаються органами місцевого самоврядування за погодженням з відповідним територіальним органом ДСНС на підставі результатів проведеного ними аналізу статичної звітності виникнення пожеж та надзвичайних ситуацій на відповідній території.

8. Пожежно-рятувальний підрозділ призначений для:

1) здійснення заходів із запобігання виникненню пожеж шляхом:

розроблення за погодженням з територіальним органом ДСНС річних планів заходів із запобігання виникненню аварій, пожеж та інших небезпечних подій;

організації та проведення профілактично-роз'яснювальної роботи, навчання населення правилам пожежної безпеки, діям під час виникнення пожежі;

проведення занять з дотримання правил пожежної безпеки у класах безпеки, закладах освіти, охорони здоров'я, спортивних та санаторно-курортних закладах згідно із сезонною потребою;

участі в межах повноважень у роботі комісій, зокрема з розслідування пожеж;

подання письмових пропозицій посадовим особам щодо покращення протипожежного стану об'єктів та підвищення рівня пожежної безпеки в населених пунктах;

подання на розгляд органів місцевого самоврядування, відповідних місцевих комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій пропозицій щодо вирішення проблемних питань протипожежного захисту об'єктів та населених пунктів;

чергування під час проведення пожежонебезпечних робіт, культурно-масових, спортивних, просвітницьких, святкових або інших заходів з масовим перебуванням людей;

популяризації добровільного пожежного руху та пожежно-рятувальної справи серед населення, зокрема дітей (утворення та розвиток осередків юних рятувальників-пожежників);

2) гасіння пожеж, проведення евакуації, рятування людей та матеріальних цінностей, здійснення заходів для мінімізації або ліквідації наслідків пожеж самостійно та у взаємодії з пожежно-рятувальними підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, відомчої та добровільної пожежної охорони, спеціалізованими службами та формуваннями цивільного захисту, а також підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, розташованими на відповідній території;

3) надання допомоги в ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, що становлять загрозу життю або здоров'ю населення чи призводять до завдання матеріальних збитків, з урахуванням наявних сил і засобів;

4) забезпечення підтримання належного рівня підготовки працівників пожежно-рятувального підрозділу для виконання покладених на них завдань;

5) участі у:

перевірках джерел протипожежного водопостачання, інших заходах з питань запобігання пожежам разом з відповідними територіальними органами ДСНС;

пожежно-тактичних навчаннях на об'єктах, розташованих на відповідній території, що організовуються органами та підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;

командно-штабних навчаннях і штабних тренуваннях, що організовуються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

б) здійснення інших функцій, передбачених актами законодавства.

9. Функціонування пожежно-рятувального підрозділу організовується у цілодобовому режимі та постійній готовності до виконання завдань за призначенням.

Порядок залучення до чергування працівників пожежно-рятувального підрозділу визначається його начальником.

10. До роботи у складі пожежно-рятувального підрозділу на підставі відповідних договорів можуть залучатися члени пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення добровільної пожежної охорони.

11. З метою забезпечення належного функціонування, створення умов для цілодобового чергування працівників пожежно-рятувального підрозділу, розміщення пожежно-рятувальної, аварійно-рятувальної техніки та оснащення органом місцевого самоврядування надається (будується) пожежне депо.

12. Загальне керівництво місцевою пожежною охороною здійснює посадова особа виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, до компетенції якого належать повноваження з організації та забезпечення цивільного захисту.

13. Безпосереднє керівництво пожежно-рятувальним підрозділом здійснює начальник, який призначається згідно з положенням про пожежно-рятувальний підрозділ.

Начальник пожежно-рятувального підрозділу може мати заступників, які призначаються в порядку, визначеному положенням про пожежно-рятувальний підрозділ.

14. Начальник пожежно-рятувального підрозділу:

забезпечує виконання покладених на пожежно-рятувальний підрозділ завдань і функцій;

представляє у межах наданих йому повноважень пожежно-рятувальний підрозділ в органах державної влади, діє від імені пожежно-рятувального підрозділу у відносинах з іншими підприємствами,

установами та організаціями незалежно від форми власності та фізичними особами або дає відповідне доручення працівникам пожежно-рятувального підрозділу;

організовує, забезпечує та контролює виконання вимог законодавства, рішень органів місцевого самоврядування, інших нормативно-правових актів з питань забезпечення місцевої пожежної охорони;

здійснює планування роботи пожежно-рятувального підрозділу;

звітує перед органом місцевого самоврядування про виконання покладених на пожежно-рятувальний підрозділ завдань, планів роботи, про усунення порушень і недоліків, виявлених під час проведення перевірок діяльності пожежно-рятувального підрозділу, а також про притягнення до відповідальності підпорядкованих працівників, винних у допущених порушеннях;

бере участь у доборі персоналу і забезпечує організацію роботи з комплектування пожежно-рятувального підрозділу кваліфікованими працівниками, подає пропозиції щодо їх призначення на посади;

організовує роботу та забезпечує взаємодію пожежно-рятувального підрозділу з відповідним територіальним органом ДСНС та закладами освіти ДСНС з питань підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників пожежно-рятувального підрозділу, а також проведення спільних навчань, тренувань;

подає органу місцевого самоврядування пропозиції щодо створення для працівників пожежно-рятувального підрозділу належних умов для виконання покладених на них обов'язків, здійснює контроль за дотриманням розпорядку дня та порядку в приміщеннях, у яких розташовується пожежно-рятувальний підрозділ, а також пропозиції щодо організаційно-штатної структури пожежно-рятувального підрозділу, з фінансово-господарських та інших питань, покращення матеріально-технічного забезпечення пожежно-рятувального підрозділу, що сприяють підвищенню рівня праці та соціального захисту працівників;

проводить огляд, планові та оперативні перевірки наявності, стану збереження і використання техніки, пального, інших матеріальних цінностей пожежно-рятувального підрозділу, їх готовності до виконання завдань за призначенням;

дає доручення, обов'язкові для виконання працівниками пожежно-рятувального підрозділу, контролює їх виконання;

ініціює застосування заохочень та накладення стягнень на працівників пожежно-рятувального підрозділу відповідно до законодавства про працю;

забезпечує взаємодію пожежно-рятувального підрозділу з підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, спеціалізованими службами та формуваннями цивільного захисту, а також

підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, розташованими на відповідній території;

виконує інші функції відповідно до покладених на пожежно-рятувальний підрозділ завдань.

15. Під час гасіння пожеж та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій працівники пожежно-рятувального підрозділу підпорядковуються керівнику гасіння пожежі або робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

16. Працівники пожежно-рятувального підрозділу поділяються на основних і допоміжних.

17. Основні працівники пожежно-рятувальних підрозділів здійснюють гасіння пожеж, проводять аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи.

18. Допоміжні працівники пожежно-рятувальних підрозділів забезпечують повсякденну діяльність місцевої пожежної охорони.

Перелік посад допоміжних працівників пожежно-рятувального підрозділу визначається органом місцевого самоврядування з урахуванням організаційно-правової форми пожежно-рятувального підрозділу. Допоміжні працівники повинні відповідати кваліфікаційним вимогам до посади.

19. Основними працівниками пожежно-рятувального підрозділу можуть бути особи, які досягли 18-річного віку, мають повну цивільну дієздатність, здатні за станом здоров'я виконувати покладені на них обов'язки, що підтверджується попередніми та періодичними медичними оглядами.

20. Підготовка основних працівників пожежно-рятувального підрозділу здійснюється у закладах освіти ДСНС.

Порядок підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації основних працівників пожежно-рятувального підрозділу встановлюється МВС.

Основні працівники пожежно-рятувального підрозділу, які не пройшли відповідної підготовки, до гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт не допускаються.

21. Порядок проведення та періодичність медичних оглядів основних працівників пожежно-рятувальних підрозділів устанавлюються МОЗ.

22. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

У разі коли в населеному пункті, розташованому на території однієї територіальної громади та з'єднаному з населеними пунктами іншої територіальної громади під'їзними шляхами загального користування,

утворено пожежно-рятувальний підрозділ, який здатний виконувати завдання за призначенням на території населених пунктів іншої територіальної громади, на якій відсутні такі підрозділи, у відповідних місцевих бюджетах можуть передбачатися видатки на матеріально-технічне забезпечення таких підрозділів у рамках співробітництва відповідно до Закону України “Про співробітництво територіальних громад”.

23. Приміщення, засоби зв’язку, техніка, інше майно, а також кошти, що в установленому порядку надходять від юридичних та фізичних осіб (благодійна і гуманітарна допомога, плата за надання послуг тощо) для забезпечення діяльності пожежно-рятувального підрозділу, підлягають обліку та використанню згідно із законодавством.

24. Основні працівники пожежно-рятувального підрозділу в обов’язковому порядку підлягають особистому страхуванню за рахунок коштів відповідних органів місцевого самоврядування, що утворили такий підрозділ.

25. Трудові відносини, особливості праці (тривалість робочого часу та відпочинку) працівників пожежно-рятувального підрозділу регулюються законодавством про працю.

26. Питання щодо соціального захисту працівників пожежно-рятувальних підрозділів, покращення умов їх праці, життя і здоров’я та членів їх сімей вирішуються органом місцевого самоврядування відповідно до законодавства.

27. Координація та контроль діяльності пожежно-рятувального підрозділу здійснюються органом місцевого самоврядування, що його утворив, та територіальним органом ДСНС.

28. Припинення діяльності пожежно-рятувального підрозділу здійснюється за рішенням органу місцевого самоврядування, що його утворив, із завчасним (не менше ніж за 60 днів) інформуванням територіального органу ДСНС.
